

Obr. 1. Společné sympozium Psychofarmakologické sekce EPA a Sekce prevence duševních chorob EPA

V říjnu 2023 EPA oslaví 40 let své existence. Z původně zájmového francouzsko-německého sdružení, pod původním názvem Asociace evropských psychiatrů (AEP), se EPA postupně stala sebevědomým a významným stakeholderem v evropské politice duševního zdraví. Důkladem stoupající prestiže organizace je i rostoucí zájem o individuální členství v EPA, zejména mezi mladými

psychiatry. Škoda jen, že podobný zájem není i mezi českými psychiatry, snad jen s výjimkou aktivní role Psychiatrické společnosti v Radě národních asociací. EPA přitom nabízí celou řadu možností, právě pro mladé psychiatry, v podobě letních škol, prezenčních i online kurzů v psychofarmakologii a psychoterapii, e-learningových aktivit, cestovních stipendií, zkušenostních pobytů na zahraničních klinických a výzkumných pracovištích. Kromě pravidelně publikovaných pozičních deklarací a doporučení pro léčbu EPA v současnosti připravuje evropská vodítka pro léčbu schizofrenie a společné evropské psychiatrické kurikulum, s plánovanou evropskou atestací z psychiatrie.

EPA chce v koordinaci s dalšími evropskými organizacemi (European Brain Council, European Academy of Neurology, ECNP, GAMIAN, EUFAMI) přispět k větší viditelnosti problematiky duševního zdraví a léčby duševních poruch v Evropě, a již dnes se proto připravuje na volby do Evropského parlamentu v roce 2024. Příští, 32. kongres EPA, se bude konat 6.–9. dubna 2024 v Budapešti, pod heslem „Duševní zdraví: otevřené a inkluzivní“. Bude to náplast za loňský rok, kdy se měl kongres rovněž uskutečnit v městě na Dunaji, ale z důvodů více politických než protiepidemických byl na poslední chvíli přesunut do virtuálního prostoru. Tak snad to na druhý pokus vyjde.

*prof. MUDr. Pavel Mohr, Ph.D.
Národní ústav duševního zdraví, Klecany*

XIV. MEZINÁRODNÍ INTERDISCIPLINÁRNÍ KONFERENCE O PORUCHÁCH PŘÍJMU POTRAVY A OBEZITĚ

Praha 30. 3.–1. 4. 2023

Oslavili jsme 40 let existence Jednotky pro poruchy příjmu potravy a 20 let od založení Denního stacionáře pro PPP na 1. LF UK a VFN

Po dvou letech jsme opět prezenčně pořádali pro odborníky i laickou veřejnost 14. konferenci o poruchách příjmu potravy (PPP) a obezitě. Program byl založený na našem mezinárodním výzkumu, zaměřeném na transgenerační problematiku a klinické zkušenosti s novými formami diagnózy i léčby, prevence a specializačního vzdělávání. Cílem bylo především přispět ke zlepšení dostupnosti odborné péče i vzhledem k tomu, že incidence PPP výrazněji narostla během pandemie COVID-19, zvláště mezi adolescenty. Interdisciplinární spolupráci odráží i složení přednášek, psychiatrů a psychologů i internistů, nutričních terapeutů a preventivní programy pro učitele

a sociální pracovníky a specializované zdravotní sestry, časnou intervencí ve školách a kvalitou nových vznikajících programů i problematiku implementace vědeckých poznatků (stimulační přístupy, mikrobiom, genetické studie).

V úvodu zazněly plenární přednášky docenta Goetze, Transgenerační přenos duševních poruch, a profesora Zacha, Mindfulness: teorie a praxe, sumarizující hlavní témata konference, ke kterým přispěla i profesorka Teresa Maia z Fernando Fonseca Hospital z Portugalska s tématem Semente-mental health promotion. Dr. Markus Moessner z Univerzity v Heidelbergu promluvil o nebezpečí pro-anorektických webových stránek na základě dat z observační studie. Prof. Ivan Eisler z King's College London Joint Head Maudsley Centre for Child and Adolescent

Eating Disorders seznámil zájemce s nově plánovaným výcvikem pro naše odborné týmy. Je založen na zkušenostech se specializovaným výcvikem v Anglii.

K vlivu koronavirové epidemie na léčbu dětí a adolescentů se vyjádřili Koutek J. a Kocourková J. Docentka Stárková L. přispěla s tématem Transgenerační a transkulturní vlivy u PPP a autoři Uhlíř a Kuhn s tématem Léčba mentální anorexie (AN) na dětském oddělení ve FN Ostrava. Klímová-Rychová A. představila pilotní studii KArдиоMetabolická Prevence (KAMP) u adolescentů s obezitou: Telemedicína jako nástroj podpory zdravého životního stylu v rodině.

K problematice komorbidních onemocnění se připojily přednášky autorů Centra pro PPP 1. LF UK a VFN a spolupracujících odborníků. MUDr. Meisnerová (IV. Interní klinika): Nutriční podpora u PPP, MUDr. Lambertová: Ambulantní léčba spektra PPP, Holanová P. a kolektiv: ARFID – vyhýbavá a restriktivní PPP, kolektiv Laboratoře buněčné a molekulární imunologie, Mikrobiologického ústavu AV ČR: Srovnání mikrobioty a sérových parametrů u pacientek v časném stadiu nebo s těžkou a trvalou AN. MUDr. Pecinová popsala léčbu žen s komorbiditou PPP a závislostí na návykových látkách na Klinice adiktologie. Další přednášky se věnovaly vzdělávání a implementaci vědy do klinické praxe: Papežová H.: Výuka a věda u PPP, Mgr. Minařík: PPP a doporučení zdravého pohybu, jak rozpoznat rizikové sportování. Dostálová s kolektivem z Centra pro PPP se zabývali kvalitou spánku. MUDr. Uhlíková P. přinesla alarmující téma: PPP a problematika transgender u adolescentních pacientů. Slezáková a Nevrtalová (Centrum Anabell, z.ú.; DPN Velká Bíteš) demonstrovaly multidisciplinární podporu rodiny s dítětem s PPP. K problematice PPP v rodině se vyjádřil Mgr. Kulhánek v přednášce Rodinný mýtus o jídle (Psychoterapie

Anděl) a další pracoviště představili Mgr. Wohlinová: Skupinová práce s dětskými pacienty se somatickými, psychosomatickými a psychiatrickými onemocněními (Klinika pediatrie a dědičných poruch metabolismu VFN Praha), primář Havelka: ADHD a OCD – nenápadné komorbidity AN anorexie u dětí, Dvořáková K.: Skupinová psychoterapie PPP během hospitalizace na dětské psychiatrii. Frydrychová-Žabokrtská a Rafajová: Úvodní léčba AN na lůžkovém oddělení (Odd. dětské a dorostové psychiatrie PN Havlíčkův Brod).

Havelková a Havelka sledovali rodičovství hospitalizovaných pacientů se závažným duševním onemocněním v prevalenční studii dvou psychiatrických zařízení ČR (Psychologický ústav FF MU; DPN Opařany, Katedra psychologie PdF MU), Navrátilová a kolektiv se věnovali obezitě a PPP, na kterou z nich je náš organismus lépe připraven a za jakou cenu. A v posledním workshopu se PhDr. Krch podělil o své dlouhodobé klinické zkušenosti s léčbou PPP. Vlček Pelková a spoluautorky popsaly sebezkušenostní výcvik a supervize u odborníků multidisciplinárního týmu včetně nutričních specialistů.

Paralelně probíhal blok představující projekt ChildTalks+ pro pomoc dětem z rodin, ve kterých rodiče trpí duševním onemocněním, včetně PPP (Gricová, Štěpánková a kolektiv. E-clinic, z. ú., a Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN). Následovaly přednášky Karin van Doesum z norské Voksne for Barn, autorky metodiky ChildTalks+. Spolupracovnice z The Arctic University of Norway, Redetz Ch. a Lauritzen C., a Källsmyr K. a Haukeland Y. z Voksne for Barn navázaly zkušenostmi s preventivním programem, jeho implementací v Norsku a seznámením s rozšířeným tréninkem terapeutů, který využívá virtuální realitu. Hjálmarsson V. představil islandskou organizaci ADHD Iceland, která implementuje ChildTalks+ pro rodiče s ADHD.

WORKSHOP PRO VEŘEJNOST je vždy volně přístupný. Zabýval se příběhy žen se zkušeností s PPP u vrcholové sportovkyně, lékařky a matky adolescentní pacientky. Paralelně online byly prezentovány Evidence-based programy na podporu duševního zdraví dětí z E-clinic, z. ú., a Centra sociálních služeb Praha – odd. Pražské centrum primární péče Mgr. Dosoudilem.

Témata posterové sekce se zabývala také dostupností péče, rizikovými faktory vzniku PPP a doplňovala přednášky a workshopy. Konference byla velmi kladně hodnocena, zaznamenala historicky největší návštěvnost – 185 účastníků. Setkání i odborná témata přinesla povzbuzení i motivaci pro další práci.

*prof. MUDr. Hana Papežová, CSc., FAED
zástupce přednosty pro postgraduální vzdělávání
vedoucí Centra pro poruchy příjmu potravy
Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze
hpap@lf1.cuni.cz*